

залучених у виробництво матеріалів, до величини цього приrostу. Припустимо також використовувати в якості показника обсягу предметів праці розмір оборотних коштів підприємства. У свою чергу, відповідний динамічний показник фондовіддачі буде залежати від відношення частини приrostу випуску, обумовленої приростом основних фондів, до величини цього приrostу. Таким чином, в вказаніх випадках для побудови динамічної характеристики впливу чинників протягом періоду часу необхідно отримати по-факторне розкладання приrostу випуску. Засобом вирішення цього завдання є побудова виробничої функції і визначення на її основі вкладу кожного з факторів у приріст обсягу випуску продукції.

ОЦІНКА РІВНЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА ЗА ЗБАЛАНСОВАНОЮ СИТЕМОЮ ПОКАЗНИКІВ

Лівчинська А.О., гр. БАЗ-49м

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **С.М. Сукачова-Труніна**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Система збалансованих показників є однією з найуспішніших, тому що пропонує оцінку всіх напрямів діяльності підприємства з метою не тільки визначення досягнутого рівня розвитку підприємства, але й прогнозування подальшого його розвитку. Детальне ознайомлення з умовами та методами роботи 10 підприємств міста Харкова дозволили скласти збалансовану систему показників для оцінки стратегічного розвитку підприємства, які об'єднуються в наступні блоки.

Блок I. Фінанси. Показники: доход від реалізації продукції, обсяг виготовленої продукції, сукупні витрати, основні фонди.

Блок II. Бізнес-процеси. Показники: собівартість готової продукції, витрати на розробку нових видів продукції, продуктивність праці, сукупні витрати на виробничо-технічний розвиток.

Блок III. Клієнти. Показники: доход від нових клієнтів, збитки від втрати клієнтів, витрати на рекламу.

Блок IV. Навчання та розвиток персоналу. Показники: сукупні витрати на навчання, фонд оплати праці.

Для визначення рівня економічного розвитку за даними показниками застосовується кореляційний аналіз, який передбачає розрахунок коефіцієнтів кореляції між показниками наведених блоків. На підставі цього визнаються 13 показників збалансованої системи. Сумарне значення показників кожного блоку скореговані на значення коефіцієнту вагомості може коливатися у діапазоні від 0 до 1.

Відповідно рівні розвитку підприємства можуть бути наступними: I рівень (від 0 до 0,1) – підприємства, що мають найвищу ймовірність настання банкрутства; II рівень (більше 0,1 до 0,2) – підприємства, яким загрожує банкрутство, вони потребують розробки антикризових заходів; III рівень (більше 0,2 до 0,8) – підприємствам банкрутство не загрожує, характеризуються в динаміці набуттям (підтриманням) рівномірності зростання економічного розвитку; IV рівень (більше 0,8 до 0,9) – підприємства характеризуються стійкою динамікою економічного розвитку; V рівень (більше 0,9 до 1) – високотехнологічні, конкурентоспроможні підприємства, які відповідають всім потребам акціонерів, споживачів, працівників тощо.

ВИКОРИСТАННЯ АВС-МЕТОДУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Липоведська К.О., гр. Е-29м

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. С.М. Шинкар
Харківський державний університет харчування та торгівлі

У сучасних умовах, що характеризуються зниженням рентабельності діяльності підприємств внаслідок поглиблення кризових явищ в економіці України, надзвичайно актуальною для кожного суб'єкта господарювання є проблема формування дієвої системи управління витратами. Одним із інструментів вдосконалення методології оптимізації витрат на вітчизняних підприємствах є ABC-метод обґрутування собівартості продукції.

Система управління витратами, яка заснована на використанні ABC-методу, передбачає можливість оцінки доцільності їх здійснення з погляду корисності виконання пов'язаних з цими витратами операцій технологічного процесу. Наявність такої оцінки дозволяє оптимізувати обсяг витрат за рахунок виключення тих з них, які прямо не пов'язані з процесом виробництва продукції або не забезпечують належного рівня віддачі у вигляді отриманих фінансових результатів (прибутку, доходів від реалізації).

Групування здійснюється за трьома категоріями об'єктів (A, B, C). При цьому категорія A охоплює незначну кількість об'єктів з високим рівнем впливу на результативний показник, що контролюється, категорія B – середню кількість об'єктів з середнім рівнем впливу, а категорія C – значну кількість об'єктів з незначним впливом на ефективність господарювання. Так, головний сенс дослідження при ABC-аналізі полягає в тому, що максимальна рентабельність та максимальний приріст